

Анна ЛЯШЕНКО, редактор напряму

ІЗ 1 ГРУДНЯ ПІДВИЩЕНО МЗП: НА ЩО ЦЕ ВПЛИНЕ?

Відповідно до ст. 8 Закону від 15.12.2020 № 1082-ІХ «Про Державний бюджет України на 2021 рік» (далі – Закон № 1082) із 1 грудня поточного року мінімальна заробітна плата (далі – МЗП) становить 6 500 грн, а погодинна – 39,12 грн. Також згідно зі ст. 7 Закону № 1082 збільшено до 2 481 грн прожитковий мінімум для працездатних осіб (далі – ПМ). Розглянемо, на що впливають ці зміни та що слід урахувати бухгалтеру в роботі.

Доплата до МЗП

Як установлено ст. 3¹ Закону від 24.03.1995 № 108/95-ВР «Про оплату праці» (далі – Закон № 108), розмір зарплати працівника за повністю виконану місячну (годинну) норму праці не може бути нижчим за МЗП, тобто з 1 грудня – за 6 500 грн.

Зверніть увагу! Під час обчислення зарплати працівника для забезпечення її мінімального розміру не враховуються доплати за роботу в несприятливих умовах праці та підвищеного ризику для здоров'я, за роботу в нічний та надурочний час, роз'їзний характер робіт, премії до святкових і ювілейних дат.

Якщо нарахована працівнику, який виконав місячну норму праці, зарплата є нижчою за законодавчо встановлений розмір МЗП, **роботодавець проводить доплату до рівня МЗП, яка щомісячно виплачується одночасно із зарплатою.**

Якщо розмір зарплати у зв'язку з періодичністю виплати її складових є нижчим за МЗП, проводиться доплата до рівня МЗП (тобто до 6 500 грн).

У разі укладення трудового договору про роботу на умовах неповного робочого часу, а також у разі невиконання працівником у повному обсязі місячної (годинної) норми праці МЗП виплачується пропорційно до виконаної норми праці.

База нарахування ЄСВ

ЄСВ – це консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загально-

**Інші статті Анни Ляшенко
можна переглянути тут**

обов'язкового державного соціального страхування (далі – ЗДСС) обов'язково та на регулярній основі для забезпечення захисту у випадках, передбачених законодавством, прав застрахованих осіб на отримання страхових виплат (послуг) за чинними видами ЗДСС (п. 2 ч. 1 ст. 1 Закону від 08.07.2010 № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», далі – Закон № 2464).

Максимальна величина бази нарахування ЄСВ – максимальна сума доходу застрахованої особи на місяць, що дорівнює 15 МЗП, на яку нараховується ЄСВ. Станом на 1 грудня 2021 року вона дорівнює 97 500 грн (15 МЗП x 6 500 грн) (п. 4 ст. 1 Закону № 2464).

Мінімальний страховий внесок – сума ЄСВ, що визначається розрахунково як добуток МЗП і розміру внеску, встановленого законом на місяць, за який нараховується зарплата (дохід), та підлягає сплаті щомісяця. Мінімальний розмір ЄСВ із грудня становить **1 430 грн** (6 500 грн x 22 %) (п. 5 ст. 1 Закону № 2464).

Лікарняні

Відповідно до Закону від 23.09.1999 № 1105-XIV «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» підвищення МЗП, а отже, і максимальної бази нарахування ЄСВ вплине на розмір обмежень для розрахунку лікарняних та декретних. Мінімальний розмір декретних у розрахунку

ку на 1 день для основних працівників із 1 грудня 2021 року – **213,53 грн.**

Майте на увазі! Це стосується лише відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, що розпочалася згідно з листком непрацездатності в грудні 2021 року. Якщо ж відповідно до листка непрацездатності дата початку такої відпустки припала на період до грудня поточного року, то мінімальний розмір допомоги для усього періоду відпустки (навіть за дні після 01.12.2021) становитиме **197,11 грн.**

Розмір штрафів

Усі штрафи, розмір яких розраховується з установленого розміру МЗП, із 1 грудня збільшено.

Наприклад, відповідно до ст. 265 КЗпП так звані трудові штрафи становлять:

- за фактичний допуск працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту), оформлення працівника на неповний робочий час у разі фактичного виконання роботи повний робочий час, установлений на підприємстві, та виплату зарплати (винагороди) без нарахування та сплати ЄСВ та податків – 10 МЗП (65 000 грн) за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;
- учинення порушення, передбаченого абзацом другим ч. 2 цієї статті, повторно протягом двох років із дня виявлення порушення – 30 МЗП (195 000 грн) за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;
- порушення встановлених строків виплати зарплати працівникам, інших виплат, передбачених законодавством про працю, понад один місяць, виплату їх не в повному обсязі – 3 МЗП (19 500 грн);
- недотримання мінімальних державних гарантій в оплаті праці – 2 МЗП (13 000 грн) за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;
- недотримання встановлених законом гарантій та пільг працівникам, які залучаються до виконання обов'язків, передбачених законами від 25.03.1992 № 2232-XII «Про військовий обов'язок і військову службу», від 12.12.1991 № 1975-XII «Про альтернативну (невійськову) службу», від 21.10.1993 № 3543-XII «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», – 4 МЗП (26 000 грн) за кожного працівника, стосовно якого скоєно порушення;

- недопущення до проведення перевірки з питань дотримання законодавства про працю, створення перешкод у її проведенні – 3 МЗП (19 500 грн);
- учинення дій, передбачених абзацом сьомим ч. 2 цієї статті, під час проведення перевірки з питань виявлення порушень, зазначених в абзаці другому ч. 2 цієї статті, – 16 МЗП (104 000 грн);
- порушення інших вимог законодавства про працю, крім передбачених абзацами другим – восьмим ч. 2 цієї статті, – 1 МЗП (6 500 грн) за кожне таке порушення, а за повторне порушення протягом року – 2 МЗП (13 000 грн).

Індексація

Зростання ПМ вплине на збільшення межі для індексації зарплати. Із 1 грудня 2021 року доходи індексують у межах **2 481 грн** (детальніше про індексацію читайте на сторінках нашого журналу).

Відповідно до п. 5 Порядку проведення індексації грошових доходів населення, затвердженого постановою КМУ від 17.07.2003 № 1078, у разі підвищення окладів значення індексу споживчих цін у місяці, у якому відбувається підвищення, приймається за 1 або 100 %. Тобто цей місяць стає базовим. Сума індексації в базовому місяці не нараховується, якщо розмір підвищення грошового доходу перевищує суму індексації, що склалася у такому місяці.

Мінімальне підвищення посадового окладу за ЄТС становить 223 грн, що значно перевищує суму індексації, яка могла бути нарахована в грудні цього року. Отже, для всіх працівників, оклади яких формуються за ЄТС, грудень поточного року є базовим місяцем, тому **індексація доходів не проводиться**.

Податкова соціальна пільга

Податкова соціальна пільга (далі – ПСП) залишається незмінною до кінця поточного року.

Згідно з п. 169.1 Податкового кодексу (далі – ПК) з урахуванням норм абзацу першого пп. 169.4.1 ПК платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподаткованого доходу, отриманого від одного роботодавця у вигляді зарплати, на суму ПСП:

- у розмірі, що дорівнює 50 % ПМ (у розрахунку на місяць), установленому законом на 1 січня

звітнього податкового року (загальна), – для будь-якого платника податку (пп. 169.1.1 ПК);

- у розмірі, що дорівнює 100 % загальної ПСП («дитяча»), – для платника податку, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, у розрахунку на кожну таку дитину (пп. 169.1.2 ПК);
- у розмірі, що дорівнює 150 % загальної ПСП (підвищена), – для платників, передбачених пп. 169.1.3 ПК;
- у розмірі, що дорівнює 200 % загальної ПСП (максимальна), – для платників, перелічених у пп. 169.1.4 ПК.

Аліменти

Розмір аліментів має бути достатнім для забезпечення гармонійного розвитку дитини.

Розмір аліментів на одну дитину становить: мінімальний гарантований – не менше ніж 50 % ПМ для дитини відповідного віку, а мінімальний рекомендований – ПМ для дитини відповідного віку:

- до 6 років – 1 050 грн (2 100 грн x 50 %);
- від 6 до 18 років – 1 309 грн (2 618 грн x 50 %).

Тарифні розряди за ЄТС

Відповідно до примітки 1 додатка 1 до постанови КМУ від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» посадові оклади (тарифні ставки) працівників за ЄТС з 01.12.2021 розраховуються виходячи з розміру посадового

окладу (тарифної ставки) працівника 1-го тарифного розряду – 2 893 грн.

Розміри посадових окладів працівників за ЄТС з 01.12.2021 наведемо для зручності в таблиці.

(грн)

Тарифний розряд	Тарифний коефіцієнт	Розмір посадового окладу
1	2	3
1-й	1	2 893
2-й	1,09	3 153
3-й	1,18	3 414
4-й	1,27	3 674
5-й	1,36	3 934
6-й	1,45	4 195
7-й	1,54	4 455
8-й	1,64	4 715
9-й	1,73	5 005
10-й	1,82	5 265
11-й	1,97	5 699
12-й	2,12	6 133
13-й	2,27	6 567
14-й	2,42	7 001
15-й	2,58	7 464
16-й	2,79	8 071
17-й	3,0	8 679
18-й	3,21	9 287
19-й	3,42	9 894
20-й	3,64	10 531
21-й	3,85	11 138
22-й	4,06	11 746
23-й	4,27	12 353
24-й	4,36	12 613
25-й	4,51	13 047

Зверніть увагу: у зв'язку з підвищенням посадових окладів слід затвердити нові штатні розписи і ввести їх у дію з 01.12.2021.

Передплатіть «БАЛАНС-БЮДЖЕТ» // будь-яким зручним для вас способом через редакцію в персонального менеджера:

(056) 370-44-25,
(044) 333-91-40;
(067) 544-07-31;

product@balance.ua

або за каталогом у будь-якому поштовому відділенні.

Передплатний індекс видання «БАЛАНС-БЮДЖЕТ» 23121 (укр.); 23120 (рос.).